

Σπύρος Καγιαλές (1872-1929) - Ο ήρωας που έκανε το κορμί του ιστό για την ελληνική σημαία

Ο Σπύρος Καγιαλές - Καγιαλεδάκης, ο «Θρύλος του Ακρωτηρίου», έγραψε με τον ηρωισμό του και την αυτοθυσία του, μια από τις πιο ένδοξες στιγμές της Ελλάδος, κατά των Αγώνων των Κρητών, το 1897, για ένωση με την Μητέρα Πατρίδα.

Δυστυχώς τα περισσότερα Ελληνόπουλα, ακόμα ακόμα και τα Κρητικόπουλα αγνοούν την ύπαρξη αυτών των ηρώων.

Ας όψεται το εκπαιδευτικό μας σύστημα, που το μόνο που κάνει με επιτυχία, είναι να παράγει...στουρνάρια σε μεγάλες ποσότητες.

Ο Σπύρος Καγιαλές

Ο Σπύρος Καγιαλές γεννήθηκε το 1872. Ο πατέρας του Δημήτρης, καταγόταν από τη Γραμβούσα και ήλθε νωρίς, μαζί με την οικογένειά του, από τα Καμπιά και εγκαταστάθηκε στην οδό Λάκων, στη Χαλέπα. Όταν αργότερα εγκαταστάθηκαν εκεί και τα παιδιά του με τις οικογένειές τους, ολόκληρη η γειτονιά αποκλήθηκε «Καγιαλεδιανά».

Η μητέρα του Μαρία, το γένος Ορνεράκη, ήταν από τα Σφακιά.

Όλοι οι άνδρες της οικογένειας έλαβαν μέρος σε όλους τους αγώνες της εποχής τους για την Ελευθερία και την Ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα. Στο Ακρωτήριο ο Σπύρος Καγιαλές υπηρέτησε από την αρχή της Επανάστασης του 1897 μαζί με τους αδελφούς του Γιώργο, Μανώλη, Αντώνη και Σήφη. Επίσης, έλαβε μέρος στις

μάχες του Δρίσκου κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους του 1912-1913, όπου και πάλι διακρίθηκε για την ανδρεία του και τιμήθηκε με την απονομή ειδικών μεταλλίων και διπλώματος.

Γενναίος πολεμιστής υπήρξε και ο μονάκριβος γιος του Γιώργος, που διακρίθηκε στα πεδία των μαχών στη Μακεδονία, όπου και έπεσε. Ο χαμός του αγαπημένου του γιου, σημάδεψε την υπόλοιπη ζωή του και υπήρξε η πραγματική αιτία του θανάτου του, αργότερα. Από τη γυναίκα του Μαρία, το γένος Καπνισάκη, που ήταν από τα Κοντόπουλα των Κεραμειών, απόκτησε εκτός από τον Γιώργο και μία κόρη, την Ειρήνη, που δε ζει πλέον και την οποία είχε παντρέψει στις Η.Π.Α. με ένα άξιο Κρητικόπουλο, τον Παύλο Μαντά.

Από την Ειρήνη, απόκτησε τρία εγγόνια, τον Μάκη (που και αυτός δε ζει πια), τη Μαρία (σύζυγο του Γ. Μακρίδη) και την Κατερίνα (σύζυγο του J. Kentz), που ζουν μεν στις Η.Π.Α. αλλά ποτέ δεν έπαψαν να κλείνουν βαθιά στην καρδιά τους την Κρήτη και την Ελλάδα.

Τι κλίμα της εποχής

Οι χριστιανοί της Κρήτης υπέφεραν αφάνταστα από την αφόρητη κατάσταση που επικρατούσε στο νησί κι έτσι όπως συνέχιζε να εξελίσσεται στις αρχές του 1897.

Στις 20 Ιανουαρίου οι Τούρκοι πυρπολούν πολλές συνοικίες και ιδιοκτησίες χριστιανών στα περίχωρα των Χανίων. Οι Χριστιανοί αναλαμβάνουν δράση, δημιουργούν προγεφυρώματα και πολιορκούν περιοχές όπου κυριαρχούσε το τουρκικό στοιχείο.

Στις 22 η κατάσταση χειροτερεύει και την επόμενη ημέρα και από τις 3.30 μ.μ. οι Τούρκοι πυροβολούν αδιάκριτα κατά παντός.

Οι χριστιανοί κλείνονται στα σπίτια και στα μαγαζιά τους που πυρπολούνται, ενώ προηγουμένως παραβιάζονται και λεηλατούνται «εν μέσω πάσης θηριωδίας». Η κατάσταση είναι φρικτή. Οι φλόγες φαίνονται από μίλια μακριά. Μόχθοι 10ετιών εξαφανίζονται. Πυκνός καπνός σκεπάζει ολόκληρη την πόλη. Διάφορες εύφλεκτες ύλες προκαλούν ισχυρές εκρήξεις, που μαζί με τους κρότους των όπλων και τις «κωδωνοκρουσίες των εκκλησιών δημιουργούν φρικώδες πανδαιμόνιο». Αυτό το σκηνικό κράτησε 3 περίπου μέρες. Τα Χανιά και η Χαλέπα ερημώθηκαν και όσοι χριστιανοί διασώθηκαν, κατέφυγαν σε διάφορα σημεία της ελεύθερης Ελλάδας.

Στις 24 Ιανουαρίου γίνεται σύσκεψη στο σπίτι του Έλληνα πρόξενου στη Χαλέπα,

Ν. Γενάδη, στην οποία μετέχουν ο ίδιος και οι Κ. Μητσοτάκης, Α. Σήφακας, Ν. Ζουρίδης και Κ. Φούμης. Αποφασίστηκε να κηρυχθεί η Ένωση και να κληθεί ο βασιλιάς των Ελλήνων Γεώργιος να καταλάβει το νησί.

Την επόμενη εκδίδεται ψήφισμα υπέρ της Ένωσης, αναγγέλλεται ότι πρόκειται να καταπλεύσει στο νησί ελληνικός στόλος και καταλαμβάνονται από τους επαναστάτες στρατηγικές θέσεις στο Ακρωτήριο.

Στις 26 αποφασίζεται να ανυψωθεί η ελληνική σημαία στον Προφήτη Ηλία του Ακρωτηρίου («Ημερολόγιο Ακρωτηρίου» Γ.Σήφακα, έκδοση 1953, σελίδα 23).